

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2008. december 19.)

bizonyos svédországi postai ágazati szolgáltatásoknak a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazása alóli mentesítéséről

(az értesítés a C(2008) 8409. számú dokumentummal történt)

(Csak a svéd nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2009/46/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak 30. cikke (4) és (6) bekezdésére,

tekintettel a Posten AB Sweden (a továbbiakban: a svéd posta) által 2008. június 19-én e-mailben benyújtott kérelemre,

a közbeszerzési tanácsadó bizottsággal való konzultációt követően,

mivel:

I. TÉNYEK

(1) 2008. június 19-én a svéd posta a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (5) bekezdése szerinti kérelmet küldött e-mailben a Bizottságnak. A Bizottság a 30. cikk (5) bekezdésének első albekezdésével összhangban, 2008. június 25-én kelt levelében tájékoztatta erről a svéd hatóságokat, amire a svéd hatóságok – határidő-meghosszabbítási kérelmet követően – 2008. szeptember 2-án e-mailben válaszoltak. A Bizottság ezenfelül 2008. július 30-án e-mailben további információkat kért a svéd postától, amelyeket a svéd posta 2008. augusztus 15-én e-mailben elküldött a Bizottságnak.

(2) A svéd posta által benyújtott kérelem bizonyos svédországi postai, illetve nem postai szolgáltatásokra vonatkozik. A kérelemben ismertetett szolgáltatások a következők:

- a) címzett első osztályú levelekkel kapcsolatos, belföldi és nemzetközi szolgáltatások (fogyasztóközi

[Consumer to Consumer, CtC], a fogyasztó és a vállalat közötti [Consumer to Business, CtB], vállalkozói [Business to Business, BtB] és a vállalat és a fogyasztó közötti [Business to Consumer, BtC]); ez a kategória magában foglalja az elsőbbségi hírlapkézbesítést és a gyorspostai szolgáltatásokat is;

- b) nem elsőbbségi levelekkel kapcsolatos szolgáltatások, ideértve az úgynevezett „e-brev” szolgáltatásokat, a nem elsőbbségi hírlapkézbesítést és a címzett reklámküldemények kézbesítését is. Az e-brev szolgáltatás keretében az ügyfél elektronikus adathordozón benyújtott küldeményét nyomtatási és borítékolási szolgáltatást követően papír alapú levelekké alakítják, majd azokat kézbesítik; e szolgáltatási kategória további alkategóriákra bontható, mivel bizonyos küldeménytípusokat másként kezelnek és azokra eltérő árak vonatkoznak. Ennélfogva alapvetően különbözik az egyedi tételek és a nagy, szortírozott szállítmányok (más néven előválogatott tömeges küldemények) kezelési módja. Ez utóbbi kategórián belül további megkülönböztetést tesznek a szolgáltatás nyújtásának földrajzi területe szerint, vagyis annak alapján, hogy a nagy szortírozott szállítmányokat nagyvárosi térségekben ⁽²⁾ vagy Svédország más területein kézbesítik. E megkülönböztetés különösen fontos következménye, hogy az árak a szolgáltatás nyújtásának helye szerint különböznek, mégpedig jelentős mértékben ⁽³⁾. E határozat alkalmazásában ezért három különböző szolgáltatást vesznek figyelembe, nevezetesen a következőket:

— általános nem elsőbbségi levélszolgáltatások, azaz a fentiekben leírt minden nem elsőbbségi levélszolgáltatás, kivéve a következőket:

⁽²⁾ E területeket bizonyos, a nagyobb városokhoz (például Stockholm, Göteborg, Malmö és Västerås) és környékükhöz tartozó postai iránítószámok alapján határozzák meg.

⁽³⁾ A különbség átlagosan 0,40 SEK – összehasonlításképpen egy 20 g-os súlyhatárt el nem érő, nem elsőbbségi levél (egyedi tétel) díja 4,00 SEK, a nagy, szortírozott szállítmányok keretében kezelt nem elsőbbségi levelek díja – nagyvárosi területen kívül – 2,84 SEK. A nagy, szortírozott szállítmányok keretében kezelt nem elsőbbségi levelek díja 16,39 %-kal kevesebb a nagyvárosi területeken.

⁽¹⁾ HL L 134., 2004.4.30., 1. o.

- nagy, szortírozott, nem elsőbbségi szállítmányok nagyvárosi térségekben, és
 - nagy, szortírozott, nem elsőbbségi szállítmányok Svédország nem nagyvárosi térségeiben;
- c) címzetlen reklámküldeményekkel kapcsolatos szolgáltatások;
- d) belföldi vállalatközi szabványos csomagküldő szolgáltatások;
- e) belföldi, a vállalat és a fogyasztó közötti szabványos csomagküldő szolgáltatások;
- f) belföldi fogyasztói (fogyasztóközi és a fogyasztó és a vállalat közötti) szabványos csomagküldő szolgáltatások;
- g) belföldi gyorspostai és futár csomagküldő szolgáltatások;
- h) nemzetközi (BtB, BtC, CtB, CtC) csomagküldő szolgáltatások, azaz a Svédország területén kívül feladott, illetve a Svédország területén kívül kézbesítendő csomagokhoz kapcsolódó szolgáltatások;
- i) belföldi raklapszolgáltatások (más néven könnyűáru-szolgáltatások, azaz a mintegy 1 000 kg súlyhatárt el nem érő árukhoz kapcsolódó szolgáltatások);
- j) bélyeggyűjtői szolgáltatások;
- k) független logisztika (3PL) és független logisztikaszervezés (4PL), amely e meghatározásban magában foglalja az ügyfél áruforgalmához kapcsolódó import-, raktározási és terjesztési, valamint irányítási, ellenőrzési és fejlesztési tevékenységeket is;
- l) belső irodai szolgáltatások kiszervezése. Ezt a kérelem a következőképpen írja le: „A *Postservice* azt jelenti, hogy egy vállalat belső postakezelési folyamatát külső szereplő kezeli a vállalat belső erőforrás-

sainak felszabadítása és üzleti hatékonyságának növelése érdekében. A *Postservice* – több más szolgáltatással együtt – a belső irodai szolgáltatások kiszervezési piacának részét képezi. E piacon számos vállalkozás működik, és ezek eltérő szolgáltatásokat nyújtanak. A szolgáltatáscsomagokat különféle módon állítják össze: néha tartalmazzák a legtöbb postai szolgáltatásnak tekinthető szolgáltatást, más esetekben ezek közül csak néhányat, a hangsúlyt pedig például a takarítási szolgáltatásokra helyezik.”

- (3) A kérelem ezenkívül megemlíti egy olyan szolgáltatást, amelynek lényege postaláda biztosítása, de – helyesen – azt a következtetést vonja le, hogy ez a postai infrastruktúrához való hozzáférés biztosítása részének tekintendő kiegészítő szolgáltatás, ezért a 30. cikk értelmében nem képezheti önálló határozat tárgyát.
- (4) A kérelemhez csatolták a független nemzeti hatóság, a Konkursverket⁽¹⁾ (a svéd versenyhatóság) következtetéseit, amely a következő főbb észrevételeket tette és következtetéseket vont le: „A Konkursverketnek nincsen döntő ellenvetése az érintett piacok [svéd posta] általi meghatározásával szemben. (...) Helyes az a megállapítás, hogy a svéd postának létező és növekvő versennyel kell szembesülnie a postai ágazatban tevékenykedő új vállalatok miatt, és ez különösen igaz a sűrűbben lakott területekre. (...) Svédországot mindemellett kiterjedt földrajzi terület és alacsony népsűrűség jellemzi, ezért új vállalatoknak – jelenleg és az előrelátható jövőben – kereskedelmi szempontból nem érdekük az e piacon való megjelenés (azaz postai szolgáltatások nyújtása). Ez azt jelenti, hogy a [svéd posta] maradhat a jövőben is az egyedüli piacműködtető, vagy legalábbis igen erős piaci helyzetet tarthat fenn a svéd postai piac bizonyos szegmenseiben. (...) Következésképpen a Konkursverket úgy véli, hogy a [svéd posta] kérelme a 2004/17/EK közüzemi irányelv 30. cikke értelmében megfelel az [abban] említett piacok számára mentesség biztosításához szükséges követelményeknek. (...)”

II. JOGI KERETEK

- (5) A 2004/17/EK irányelv 30. cikke előírja, hogy az irányelvben említett bármely tevékenység folytatására irányuló szerződések nem tartozhatnak a 2004/17/EK irányelv hatálya alá, ha abban a tagállamban, ahol a szerződést teljesítik, a tevékenység közvetlen módon ki van téve a versenynek olyan piacokon, amelyekre a belépés nem korlátozott. A versenynek való közvetlen kitétséget objektív szempontok alapján kell értékelni, figyelembe véve az érintett ágazat egyedi jellemzőit. A piaci belépés akkor minősül szabadnak, ha a tagállam végrehajtotta és alkalmazta az adott ágazatot vagy annak egy részét megnyitó, megfelelő közösségi jogszabályokat.

⁽¹⁾ A 2008. február 28-i értesítés, dnr 656/2007.

- (6) Mivel Svédország végrehajtotta és alkalmazta a közösségi postai szolgáltatások belső piacának fejlesztésére és a szolgáltatás minőségének javítására vonatkozó közös szabályokról szóló, 1997. december 15-i 97/67/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽¹⁾ (anélkül, hogy élt volna az irányelv 7. cikke értelmében egyes szolgáltatások fenntartására biztosított lehetőséggel), a 2004/17/EK irányelv 30. cikke (3) bekezdésének első albekezdésével összhangban a piacra való belépés nem tekinthető korlátozottnak. Egy adott piacon a versenynek való közvetlen kitétséget több mutató alapján kell értékelni, amelyek közül önmagában egyik sem döntő jellegű.
- (7) A határozat által érintett piacokra vonatkozó egyik fontos paraméter az adott piac legfontosabb szereplőinek piaci részesedése. A másik kritérium a piacok összefonódásának szintje. Mivel a határozat hatálya alá tartozó különböző tevékenységek feltételei változóak, a versenyhelyzet vizsgálata során figyelembe kell venni a különböző piacokon fennálló különböző helyzeteket.
- (8) Noha bizonyos esetekben a piac szűkebb meghatározása is elképzelhető, e határozat alkalmazásában az érintett piac pontos meghatározása nyitva hagyható, mivel a svéd posta által benyújtott kérelemben felsorolt szolgáltatások közül több esetében a szűkebb vagy a tágabb értelmű meghatározástól függetlenül ugyanaz marad az elemzés eredménye.
- (9) Ez a határozat nem sérti a versenyszabályok alkalmazását.

III. ÉRTÉKELÉS

Azok a szolgáltatások, amelyekre nem alkalmazandó a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdése

Címzett első osztályú levelekkel kapcsolatos szolgáltatások

- (10) A címzett első osztályú leveleket illetően a svéd posta piaci részesedése 2005 és 2007 között minden évben stabilan alakult, kevéssel meghaladva a [...] %-ot (*) úgy az érték, mint a mennyiség tekintetében⁽²⁾. A svéd posta szerint e piaci részesedés szintje nem változna jelentősen akkor sem, ha a figyelembe vehető lehetséges szegmenseket (CtC, CtB, BtC, BtB, belföldi és nemzetközi, levelek és első osztályú hírlapok, egyedi tételek és szállítmányok, szortírozott és nem szortírozott szállítmányok, nagy és kis volumenű szállítmányok, nagyvárosi térségek és Svéd-

ország más területei stb.) egyenként vizsgálnák⁽³⁾. Ennél fogva jelen esetben nyitva hagyható az a kérdés, hogy e szegmensek mindegyike azonos termékpiac részét képezi-e. Mindamellett a svéd posta szerint a saját piaci helyzetének értékelése során figyelembe veendő érintett piac a szélesebb „üzenetek piaca”, amely a minden kategóriájú és típusú címzett leveleken, elsőbbségi és nem elsőbbségi hírlapokon és magazinokon, valamint a címzett reklámküldeményeken felül magában foglalná „a postai küldemények fizikai kézbesítésének minden elektronikus alternatíváját. (...) Erre példa többek között az e-mail, az EDI, a honlapon keresztüli kommunikáció (információk benyújtása, műveletek végrehajtása stb.), az üzleti rendszerek (amelyek kommunikációs és szolgáltatási alkalmazásokat – például számlázási rendszereket – hoznak létre) és a telefonszolgáltatások (SMS és MMS).” Az így meghatározott piacon a svéd posta „korlátozott piaci részesedéssel” rendelkezne. A svéd posta szerint valójában versenynyomás nehezedik rá, mivel fennáll a „hagyományos” papír alapú levélszolgáltatások elektronikus kommunikációs eszközökkel (például e-maillal vagy SMS-sel) való helyettesítésének lehetősége. A helyettesítés tekintetében meg kell jegyezni, hogy az EK versenyszabályai szerint a helyettesíthetőséget többek között a termékjellemzők, a termék ára és a más lehetséges helyettesítőkre való váltáshoz kapcsolódó akadályok alapján kell elemezni. Úgy tűnik, hogy a papír alapú levelezés és az elektronikus kommunikáció jellemzői jelentősen eltérnek a kommunikáció formája, a kommunikáció által igénybe vett idő és az ügyfelek preferenciái tekintetében. Jelentős akadályai vannak továbbá a papír alapú levelezésről az elektronikus levelezésre való áttérésnek⁽⁴⁾. Ez azt jelzi, hogy az elektronikus kommunikáció egy másik termékpiachoz tartozik, és ezért nem gyakorolhat közvetlen versenykorlátozást a svéd posta címzett első osztályú levelekkel kapcsolatos szolgáltatásaira. Úgy tűnik továbbá, hogy az elektronikus levél megnövekedett mértékű használatának fő hatása lényegesen csökkenti a papír alapú levélpiacon teljes méretét, de nem kel vele versenyre⁽⁵⁾. Ezért a versenynek való közvetlen kitétséget nem értékelhető az „üzenetek piaca” hivatkozási alapként való alkalmazásával. Ennek hiányában a svéd posta úgy érvel, hogy az érintett piac a „címzett fizikai küldemények piaca” lenne: ez az egyetlen piac magában foglalná a levelek (elsőbbségi és nem elsőbbségi, gyorspostai és „rendes”), címzett reklámküldemények, hírlapok és magazinok valamennyi formáját és kategóriáját. Az állítások szerint az így meghatározott piacon a svéd posta 2007. évi piaci részesedése az érték alapján [...] %, a mennyiség alapján pedig

⁽³⁾ Lásd a kérelem 3.1.C. pontját (25–26. o.).

⁽⁴⁾ A svéd háztartások körülbelül egynegyede például nem kapcsolódik az internethez. Ezenkívül a svéd népességnek az a része, amely számláit interneten keresztül fizeti, az állítás szerint a népesség „valamivel több mint fele”, ami viszont azt jelenti, hogy majdnem a fele nem így jár el.

⁽⁵⁾ Lásd még a bizonyos finnországi – az Åland-szigetek kivételével – postai ágazati szolgáltatásoknak a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazása alóli mentesítéséről szóló, 2007. augusztus 6-i 2007/564/EK bizottsági határozat (HL L 215., 2007.8.18., 21. o.)

(10) preambulumbekkezdésében foglalt, ugyanilyen irányú következtetést.

⁽¹⁾ HL L 15., 1998.1.21., 14. o.

(*) Bizalmas információ.

⁽²⁾ Az érték alapján mérve a piaci részesedés 2005, 2006 és 2007 tekintetében [...] %, [...] %, illetve [...] % volt, míg ugyanez a piaci részesedés ugyanezen évek tekintetében a mennyiség alapján mérve [...] %, [...] %, illetve [...] % volt.

[...]%. Eltekintve attól, hogy az árszabási feltételek nagy mértékben különbözőek az érintett szolgáltatástípusok esetében, e magas piaci részesedésen belül a svéd posta piaci részesedése az érték tekintetében [...] % és [...] %, a mennyiség tekintetében pedig [...] % és [...] % között mozog, ami nem áll összhangban az egységes piaccal. Ennélfogva a címzett első osztályú levelek piacát elkülönítlen kell vizsgálni, és a svéd posta piaci részesedése e piacon olyan mértékűek, hogy ellenkező értelmű jelzések hiányában azt a következtetést kell levonni, hogy az e preambulumbekzdésben vizsgált, címzett első osztályú levelekhez kapcsolódó szolgáltatások nincsenek közvetlen versenynek kitéve Svédországban. Ezért a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdése nem alkalmazandó az említett tevékenységek svédországi folytatását lehetővé tevő szerződésekre.

Általános nem elsőbbségi levélszolgáltatások

- (11) A fenti (2) preambulumbekzdés b) pontjának első francia bekezdésében meghatározott általános nem elsőbbségi levélszolgáltatások tekintetében, az érték figyelembe vételével a svéd posta 2007-ben a becslések szerint [...] %⁽¹⁾ piaci részesedéssel rendelkezett, míg legnagyobb versenytársa a fennmaradó [...] %-os részesedést birtokolta. E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlatra kell hivatkozni⁽²⁾, amely szerint „az igen nagy piaci részesedés önmagában, bizonyos kivételes körülményektől eltekintve, a domináns helyzet meglétének bizonyítéka. Ez már 50 %-os piaci részesedés esetében is igaz.” Ezért a piacon jelen lévő magas szintű ([...] %) összefonódásra tekintettel és ezzel ellentétes értelmű egyéb jelzések hiányában azt a következtetést kell levonni, hogy az általános nem elsőbbségi levélszolgáltatások nincsenek közvetlen versenynek kitéve Svédországban. Ezért a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdése nem alkalmazandó az említett tevékenység svédországi folytatását lehetővé tevő szerződésekre.

Nagy, szortírozott, nem elsőbbségi szállítmányok Svédország nem nagyvárosi térségeiben

- (12) A fenti (2) preambulumbekzdés b) pontjának harmadik francia bekezdésében meghatározott nagy, szortírozott, Svédország nem nagyvárosi térségeiben kézbesítendő, nem elsőbbségi szállítmányok tekintetében a svéd posta által adott tájékoztatás értelmében „a nagyvárosi térségeken kívül nagy volumenű szállítmányozást kínáló szereplők piaci részesedését nem elkülönítlen, hanem csak az e térségekbe irányuló teljes egyéb kézbesítési forgalom részeként mérik. Ez azt jelenti, hogy e

szereplők piaci részesedése megközelítőleg azonos az első osztályú szolgáltatásokat nyújtó szereplőkével, azaz [a svéd posta] piaci részesedése körülbelül [...] %.” Ezért a piacon jelen lévő magas szintű összefonódásra tekintettel és ezzel ellentétes értelmű egyéb jelzések hiányában azt a következtetést kell levonni, hogy a nagy, szortírozott, Svédország nem nagyvárosi térségeiben kézbesítendő, nem elsőbbségi szállítmányok nincsenek közvetlen versenynek kitéve Svédországban⁽³⁾. Ezért a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdése nem alkalmazandó az említett tevékenység svédországi folytatását lehetővé tevő szerződésekre.

Címzetlen reklámküldeményekkel kapcsolatos szolgáltatások

- (13) A címzetlen reklámküldemény – amely e határozat alkalmazásában a marketingkommunikációnak szánt címzetlen küldeményt jelenti – tekintetében a svéd posta becsült piaci részesedése az érték alapján [...] %, míg legnagyobb jelentős versenytársaé (szintén az érték alapján) [...] %. Mindamellett a svéd posta szerint a saját piaci helyzetének értékelése során figyelembe veendő érintett piac a szélesebb „reklámanyag-terjesztési piac”, amely a címzetlen reklámküldeményeken felül magában foglalná „az egyéb reklámterjesztési csatornákat – például újsághirdetéseket, televízió- és rádióreklámokat, kültéri és internetes reklámokat, valamint szponzorálást – is”. Az így meghatározott piacon a svéd posta részesedése mintegy [...] % lenne⁽⁴⁾. Egy korábbi bizottsági határozatban már megvizsgálták és elvetették a különféle médiumokban megjelenő reklámokat magában foglaló egyetlen, kiterjedt piac létezését⁽⁵⁾. Ezért a versenynek való közvetlen kitétség nem értékelhető a „reklámanyag-terjesztési piac” hivatkozási alapként való alkalmazásával. A címzetlen reklámküldeményekkel kapcsolatos szolgáltatások piacát ennélfogva elkülönítlen kell vizsgálni. A piacon jelen lévő magas szintű összefonódásra tekintettel, figyelembe véve a fenti (11) preambulumbekzdésben említett állandó ítélkezési gyakorlatot, továbbá ezzel ellentétes értelmű egyéb jelzések hiányában azt a következtetést kell levonni, hogy a címzetlen reklámküldeményekkel kapcsolatos szolgáltatások nincsenek közvetlen versenynek kitéve Svédországban. Ezért a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdése nem alkalmazandó az említett tevékenység svédországi folytatását lehetővé tevő szerződésekre.

⁽¹⁾ 2005: [...] % (bizalmas információ), 2006: [...] % (bizalmas információ).

⁽²⁾ Lásd az Elsőfokú Bíróság (harmadik tanács) 2002. február 28-i ítéletének (Atlantic Container Line AB és társai kontra az Európai Közösségek Bizottsága. T-395/94. sz. ügy. Európai Bírósági Határozatok Tára 2002., II-00875. oldal) 328. pontját.

⁽³⁾ Az imént említett, Finnországról szóló 2007/564/EK határozatban a népsűrűséget nem tekintették jelentős tényezőnek, holott Finnország népsűrűsége (2007. január 1-jén 17,4 fő/km²) alacsonyabb Svédországnál (2007. január 1-jén 22,2 fő/km²).

⁽⁴⁾ Ez magában foglalja a címzett reklámküldeményeket is, holott azt a svéd posta kérelmében a címzett fizikai üzenetek piaca részének tekinti, „figyelembe véve többek között a postai szolgáltatásoknak a közüzemi irányelvben megállapított felosztását”.

⁽⁵⁾ Lásd a 2005. április 8-i bizottsági határozat (IV/M.3648. sz. ügy: GRUNER + JAHN/MPS) 11. pontját. Az érintett reklámközvetítő médiumok a magazinok, a televízió, a rádió és az internet voltak. Ugyanilyen értelmű következtetésért lásd a 2005. január 24-i bizottsági határozat (IV/M.3579. sz. ügy – WPP/GREY) 15. pontját, amely többek között a következőt jelenti ki: „...úgy tűnik, hogy a különböző médiumtípusok inkább kiegészítik egymást, semmint felcserélhetők lennének, mivel a különböző médiumok különbözőképpen szólíthatnak meg különböző hallgatóságokat”.

Belföldi fogyasztói (fogyasztóközi és a fogyasztó és a vállalat közötti) szabványos csomagküldő szolgáltatások

- (14) A svéd posta megítélése szerint egyetlen piac, az úgynevezett „válogatóközpont által feldolgozott általános teher szállítás piaca” létezik a „csomagok, csomagszállítmányok és raklapok nemzeti, regionális vagy globális szállítói hálózatokban történő szabványosított kézbesítésére”, mivel mindezek közös nevezője, hogy „a nagy volumenű árut feldolgozó válogatóközpontok a hálózatok központi elemei”. Az így meghatározott piacon a svéd posta piaci részesedése nagyságrendileg [...] % körül alakulna. Ezen belül azonban az egyes piaci részesedések igen különbözőek: az érték alapján számított [...] %-os részesedéstől (a belföldi gyorspostai csomagküldő szolgáltatás esetében) az érték alapján számított [...] %-os (a belföldi fogyasztói szabványos csomagküldő szolgáltatás esetében) részesedésig terjednek. Ez nem áll összhangban az egyetlen piaccal. Ezért a belföldi fogyasztói szabványos csomagküldő szolgáltatásokat elkülönülten kell vizsgálni, mivel azok a kereskedelmi csomagokhoz képest eltérő igényeket (egyetemes postai szolgáltatás) elégítenek ki, amennyiben e szolgáltatások nyújtásának technológiai folyamatai általában jelentős mértékben különböznek. E szolgáltatások tekintetében a svéd posta helyzete meglehetősen erős: érték alapján mért, nagyságrendileg [...] %-ra becsült piaci részesedésük 2005 és 2007 között viszonylag állandó maradt ⁽¹⁾. Noha a helyzet az elkövetkező években két új versenytárs 2007. év végi piacra lépése következtében változhat, azt a következtetést kell levonni, hogy a vizsgált szolgáltatási kategória nincsen közvetlen versenytárs kitéve Svédországban. Ezért a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdése nem alkalmazandó az említett tevékenységek svédországi folytatását lehetővé tevő szerződésekre.

Belső irodai szolgáltatások kiszervezése

- (15) A svéd posta által benyújtott információk szerint egyetlen piac létezik a belső irodai szolgáltatások kiszervezése tekintetében. A fenti (2) preambulumbekkezdés l) pontjának meghatározása szerint ez különböző szolgáltatástípusokat foglal magában a postai tételekhez kapcsolódó egy vagy több szolgáltatástól (például postakezelési szolgáltatásoktól) a takarítási szolgáltatásig. A szolgáltatások pontos kombinációja az egyes fogyasztók igényétől függ. Eltekintve minden más, az egymástól olyan lényegesen különböző szolgáltatások behelyettesíthetőségének – mind a szállítói, mind a fogyasztói oldalon meglévő – hiányával kapcsolatos megfontolástól, mint a takarítási szolgáltatások és a postakezelési szolgáltatások, nem lehet előre megbizonyosodni arról, melyik szolgáltatásokat lehet egy csomagban kínálni, ha egy vagy több fogyasztó azok együttes igénybevétele mellett döntene. Ennélfogva a belső irodai szolgáltatások kiszervezésére vonatkozó jogi rendszer alapvető jogi bizonytalanságot

⁽¹⁾ A svéd posta által készített és kérelméhez csatolt tanulmány szerint a svéd posta „gyakorlatilag nem tesz különbséget a kétféle szolgáltatás között. A szolgáltatást ugyanazon terméknév (»Postpakét») alatt nyújtják mind a fogyasztóközi (CtC), mind a fogyasztó és a vállalat közötti (CtB) csomagküldés esetén. Mivel a szállítói oldalon e két szolgáltatás ilyen nagy mértékben behelyettesíthető egymással, indokolt azokat egyetlen CtX szolgáltatásként kezelni”. Ez összhangban van a 2007/564/EK határozatban Finnország tekintetében elfogadott elemzéssel is.

hordozna. Ilyen körülmények között, a svéd értesítésben foglalt meghatározás szerint értelmezve, a belső irodai szolgáltatások kiszervezése nem tarthat egységes szolgáltatáskategóriaként a 2004/17/EK irányelv 30. cikke szerinti határozat hatálya alá.

Azok a szolgáltatások, amelyekre a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdése alkalmazandó

Nagy, szortírozott, nem elsőbbségi szállítmányok nagyvárosi térségekben

- (16) A fenti (2) preambulumbekkezdés b) pontjának megállapítása szerint Svédországban külön piac létezik a nagyvárosi térségekben kézbesítendő, nagy, szortírozott, nem elsőbbségi szállítmányok tekintetében. Ezen a piacon a svéd posta érték alapján mért részesedése 2007-ben körülbelül [...] % volt. Figyelembe véve a piac összefonódásának szintjét, ahol a legnagyobb versenytárs a becslések szerint 2007-ben körülbelül [...] %-os érték alapján mért részesedésre tett szert, ezeket a tényezőket a versenytársak való közvetlen kitétség mutatójaként kell értékelni.

Belföldi vállalatközi szabványos csomagküldő szolgáltatások

- (17) A belföldi vállalatközi szabványos csomagküldő szolgáltatások tekintetében a svéd posta érték alapján mért piaci részesedése 2007-ben [...] % körül alakult. Figyelembe véve, hogy a belföldi szolgáltatások tekintetében a két legnagyobb versenytárs becsült összesített piaci részesedése [...] %, a három legnagyobb versenytárs összesített érték szerinti piaci részesedése pedig [...] %, megállapítható, hogy a három legnagyobb versenytárs nem elhanyagolható piaci részesedéssel rendelkezik, ezért azt a következtetést kell levonni, hogy a tevékenység közvetlenül ki van téve a versenytársaknak.

Belföldi, a vállalat és a fogyasztó közötti szabványos csomagküldő szolgáltatások

- (18) A svéd posta piaci részesedése a belföldi szolgáltatások piacán 2007-ben érték szerint [...] %-ra becsülhető. Azonban a belföldi szolgáltatások (2007-ben érték alapján mért) [...] %-ával a legnagyobb versenytárs becsült piaci részesedése eléri a svéd posta részesedésének mintegy felét, és az már olyan szintnek minősül, amelynél a versenytárs képes jelentős versenynyomást gyakorolni a svéd postára. Ezeket a tényezőket tehát a versenytársak való közvetlen kitétség mutatójaként kell értékelni.

Belföldi gyorspostai és futár csomagküldő szolgáltatások

- (19) E piacon a svéd posta 2007-ben [...] % érték szerint mért részesedéssel rendelkezett, míg a két legnagyobb versenytárs összesített piaci részesedése elérte a [...] %-ot. Ezeket a tényezőket tehát a belföldi gyorspostai és futár csomagküldő szolgáltatások versenytársak való kitétség mutatójaként kell értékelni.

Nemzetközi csomagküldő szolgáltatások

- (20) A fenti (2) preambulumbekzdés h) pontjának meghatározása szerinti nemzetközi csomagküldő szolgáltatások piacán a svéd posta érték alapján mért piaci részesedése 2007-ben [...] % volt, míg legnagyobb versenytársának részesedése hasonló szinten, [...] % körül alakult, és a két legnagyobb versenytárs összesített részesedése elérte a [...] %-ot, azaz a svéd posta részesedésének mintegy kétszeresét. Ezeket a tényezőket tehát a nemzetközi csomagküldő szolgáltatások versenyének való közvetlen kitétség mutatójaként kell értékelni.

Belföldi raklapszolgáltatások (más néven könnyűáru-szolgáltatások)

- (21) A fenti (2) preambulumbekzdés i) pontjának meghatározása szerinti belföldi raklapszolgáltatások piacán a svéd posta a becslések szerint [...] %-os részesedéssel rendelkezik. A svéd posta által adott tájékoztatás szerint „...a piacot a DHL, a Schenker, a DSV és [a svéd posta] uralja, ezen belül [a svéd posta] és a DSV a harmadik helyért áll versenyben. Ezen túlmenően helyi és országos teherszállító vállalatok is kínálnak raklapszállítási szolgáltatást. A svédországi szállítási ágazatban mintegy 14 000 cég tevékenykedik, és lehetetlen megállapítani, hogy ezek közül hány termékskáláján szerepelnek raklapszolgáltatások is”. Ezeket a tényezőket tehát a versenynek való közvetlen kitétség mutatójaként kell értékelni.

Független logisztika (3PL) és független logisztikaszervezés (4PL)

- (22) A fenti (2) preambulumbekzdés k) pontjának meghatározása szerinti 3PL és 4PL piacán a svéd posta kevesebb mint [...] %-os részesedése elhanyagolhatónak mondható, miközben „a svéd piacon számos svéd és nemzetközi szereplő – többek között a DHL, a Schenker, a DSV és a Green Cargo – tevékenykedik. Ezen túlmenően léteznek még eredetileg a hajózási és szállítványozási ágazatban működő, saját globális hálózattal rendelkező társaságok, mint a Maersk és a Tradimus”, a svéd posta által adott tájékoztatás értelmében. Ezt tehát a versenynek való közvetlen kitétség mutatójaként kell értékelni.

Bélyeggyűjtői szolgáltatások

- (23) E határozat alkalmazásában a bélyeggyűjtői szolgáltatások meghatározása „bélyeg és bélyeggel összefüggő termékek értékesítése elsősorban bélyeggyűjtők, illetve korlátozott mértékben ajándék- és emléktárgyvásárlók részére”. Az adott tájékoztatás szerint a svéd posta a legnagyobb a Svédországban új bélyegeket folyamatosan kibocsátó társaságok közül. A Svédországban új kiadású bélyegeket kínáló további szereplők részben helyi svéd, részben külföldi – elsősorban skandináv – postauzemeltetők.

Mindamellett a bélyeggyűjtői piac nem korlátozódik a postauzemeltetők által kínált bélyegekre, hanem magában foglalja az aukciósházak és bélyegkereskedők általi, valamint különféle internetes értékesítési és aukciós oldalon keresztül történő értékesítést is. A svédországi bélyeggyűjtői szolgáltatások teljes piacán (beleértve a kereskedők és aukciósházak által nyújtott szolgáltatásokat is) a svéd posta becsült piaci részesedése [...] %, míg az aukciósházak együttes piaci részesedése [...] %, a bélyegkereskedőké együttesen [...] %, az internetes kereskedése együttesen [...] % és a más svéd postauzemeltetőké mindösszesen [...] %. A három legnagyobb aukciósház összesített részesedése [...] % valamelyest meghaladja a svéd postáét. Ezeket a tényezőket tehát a bélyeggyűjtői szolgáltatások versenyének való közvetlen kitétség mutatójaként kell értékelni, akár a teljes piac, akár pedig külön a bélyegkereskedelmi és külön a bélyegaukciós piac esetében.

IV. KÖVETKEZTETÉSEK

- (24) Tekintettel a (2)–(23) preambulumbekzdésben megvizsgált tényezőkre, a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdésében a versenynek való közvetlen kitétségre vonatkozó feltételt teljesítettnek kell tekinteni Svédországban a következő szolgáltatások tekintetében:
- a) nagy, szortírozott, nem elsőbbségi szállítmányok nagyvárosi térségeken;
 - b) belföldi szabványos vállalatközi csomagküldő szolgáltatások;
 - c) belföldi szabványos, a vállalat és a fogyasztó közötti csomagküldő szolgáltatások;
 - d) belföldi gyorspostai és futár csomagküldő szolgáltatások;
 - e) belföldi raklapszolgáltatások (más néven könnyűáru-szolgáltatások);
 - f) független logisztika (3PL) és független logisztikaszervezés (4PL);
 - g) bélyeggyűjtői szolgáltatások; és
 - h) nemzetközi csomagküldő szolgáltatások.

- (25) Mivel a piachoz való korlátlan hozzáférés feltétele teljesítettnek tekinthető, a 2004/17/EK irányelv nem alkalmazandó abban az esetben, ha az ajánlatkérők a (24) preambulumbekzdés a)–h) pontjában felsorolt szolgáltatások nyújtását Svédországban lehetővé tevő szerződéseket ítélik oda, sem pedig ha az ilyen tevékenységek Svédországban való folytatására szerveznek tervpályázatot.

(26) E határozat alapját a svéd posta és a Svéd Királyság által benyújtott információk alapján a 2008 júniusától szeptemberéig fennálló jogi és ténybeli helyzet képezi. E határozat felülvizsgálható, amennyiben a jogi vagy ténybeli helyzetben beálló jelentős változások miatt a 2004/17/EK irányelv 30. cikke (1) bekezdésének alkalmazhatóságára vonatkozó feltételek nem teljesülnek,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2004/17/EK irányelv nem alkalmazható az ajánlatkérő felek által odaítélt, és Svédországban megvalósítandó következő szolgáltatásokat lehetővé tevő szerződésekre:

- a) nagy, szortírozott, nem elsőbbségi szállítmányok nagyvárosi térségekben;
- b) belföldi szabványos vállalatközi csomagküldő szolgáltatások;
- c) belföldi szabványos, a vállalat és a fogyasztó közötti csomagküldő szolgáltatások;

- d) belföldi gyorspostai és futár csomagküldő szolgáltatások;
- e) belföldi raklapszolgáltatások (más néven könnyűáru-szolgáltatások);
- f) független logisztika (3PL) és független logisztikaszervezés (4PL);
- g) bélyeggyűjtői szolgáltatások; és
- h) nemzetközi csomagküldő szolgáltatások.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Svéd Királyság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2008. december 19-én.

a Bizottság részéről
Charlie McCREEVY
a Bizottság tagja